РЕШЕНИЕ НА СЪДА (трети състав)

20 май 2010 година *

По дело C-160/09

с предмет преюдициално запитване, отправено на основание член 234 ЕО от Symvoulio tis Epikrateias (Гърция) с акт от 1 април 2009 г., постъпил в Съда на 8 май 2009 г., в рамките на производство по дело

Ioannis Katsivardas – Nikolaos Tsitsikas OE

срещу

Ypourgos Oikonomikon,

* Език на производството: гръцки.

СЪДЪТ (трети състав),

състоящ се от: г-н K. Lenaerts, председател на състав, г-н E. Juhász, г-н G. Arestis, г-н T. von Danwitz (докладчик) и г-н D. Šváby, съдии,

генерален адвокат: г-жа E. Sharpston,
секретар: г-жа L. Hewlett, главен администратор,

предвид изложеното в писмената фаза на производството и в съдебното заседание от 3 март 2010 г.,

като има предвид становищата, представени:

— за Ioannis Katsivardas – Nikolaos Tsitsikas OE, от адв. E. Stamouli и адв. S. Gikas, dikigoroi,

— за гръцкото правителство, от г-жа E. Leftheriotou, г-жа A. Vasilopoulou и г-жа S. Papaïoannou, в качеството на представители,

— за италианското правителство, от г-жа G. Palmieri, в качеството на представител, подпомагана от г-н P. Gentili, avvocato dello Stato,

— за Европейската комисия, от г-н G. Valero Jordana и г-н I. Zervas, в качеството на представители,

предвид решението, взето след изслушване на генералния адвокат, делото да бъде разгледано без представяне на заключение,

постанови настоящото

Решение

1 Преюдициалното запитване се отнася до тълкуването на клаузата за най-облагодетелствана нация, съдържаща се в член 4 от Споразумението за сътрудничество между Европейската икономическа общност, от една страна, и Споразумението от Картахена и страните членки по него — Боливия, Колумбия, Еквадор, Перу и Венецуела, от друга страна (наричано по-нататък „Споразумението за сътрудничество“), одобрено с Регламент (ЕИО) № 1591/84 на Съвета от 4 юни 1984 г. (ОВ L 153, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 4, стр. 73).

2 Запитването е отправено в рамките на спор между Ioannis Katsivardas – Nikolaos Tsitsikas ОЕ (наричано по-нататък „Katsivardas“), учредено по гръцкото право дружество, и Ypourgos Oikonomikon (министър на финансите) по повод възстановяването на сума, платена от Katsivardas след освобождаване от митницата на пратка банани, внесени от Еквадор през 1993 г., като акциз върху бананите, установен от гръцкото законодателство към този момент.

Правна уредба

Международни споразумения

Общо споразумение за митата и търговията

3 Общото споразумение за митата и търговията (1994) (наричано по-нататък „ГАТТ 1994“), което се съдържа в приложение 1А към Споразумението за създаване на Световната търговска организация, е одобрено с Решение 94/800/ЕО на Съвета от 22 декември 1994 година относно сключването от името на Европейската общност, що се отнася до въпроси от нейната компетентност, на споразуменията, постигнати на Уругвайския кръг на многостранните преговори (1986—1994 г.) (ОВ L 336, стр. 1; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 10, стр. 3). Член 1, буква а) от ГАТТ 1994 посочва, че то се състои от разпоредбите на Общото споразумение за митата и търговията от 1947 г. (наричано по-нататък „ГАТТ 1947“) с поправките, изменения и/или допълнения съгласно правните актове, влезли в сила преди датата на влизане в сила на Споразумението за създаване на Световната търговска организация.

4 Сред разпоредбите на ГАТТ 1947, възпроизведени от ГАТТ 1994, в член I, параграф 1 се съдържа клаузата за най-облагодетелствана нация, която има следното съдържание:

„По отношение на митата и таксите от всякакъв вид, налагани по или във връзка с вноса или износа или налагани върху международните плащания за

внос или износ, и във връзка с метода на събиране на такива мита и такси, и относно всички правила и формалности във връзка с вноса и износа, и относно всички въпроси, посочени в чл. III, ал. 2 и 4, всяко преимущество, облагодетелстване, привилегия или имунитет, предоставени от която и да било договаряща се страна за всяка стока, произхождаща от или предназначена за всяка друга страна, се предоставят незабавно и безусловно на подобна стока, произхождаща от или предназначена за територията на всички други договарящи страни."

5 Член III, параграф 2 от ГАТТ 1947 се отнася до вътрешните данъци, докато параграф 4 от същия член се отнася до всички законови, подзаконови нормативни разпоредби и изисквания, влияещи върху вътрешната продажба, предлагането за продажба, покупката, транспортирането, дистрибуцията или използването на стоки.

Споразумение за сътрудничество

6 По смисъла на член 1 от Споразумението за сътрудничество, чийто текст е неразделна част от Регламент № 1591/84, с който се одобрява това споразумение, „[к]ато имат предвид водената от тях политика и икономическите им цели и в рамките на своите компетенции договарящите се страни се ангажират да създават благоприятни условия за икономическо сътрудничество във всички области от взаимен интерес, с цел да се допринесе за развиването на техните икономики". В същата разпоредба се уточнява, че целта на това сътрудничество е „да допринася най-общо за развитието на техните икономики и повишаването на жизненото им равнище".

7 Член 4 от посоченото споразумение гласи:

„Режим на най-облагодетелствана нация

1. При износа или вноса на стоки договарящите се страни си предоставят режим на най-облагодетелствана нация по всички въпроси, които засягат:

— мита и такси от всякакъв вид, включително процедурите за събиране на тези мита и такси,

— разпоредбите относно митническото освобождаване, транзитното преминаване, складирането и претоварването на стоки,

— преките или косвените данъци и останалите вътрешни налози,

— правната уредба на плащанията, включително отпускането на чуждестранна валута и трансфера на плащания,

— правната уредба на покупко-продажбите, превоза, пласирането и ползването на стоки на вътрешния пазар.

2. Разпоредбите на параграф 1 не се прилагат спрямо:

а) предимствата, предоставени на съседни страни за улесняване на търговския обмен през граничните зони;

б) предимствата, предоставени с цел създаването на митнически съюз или зона на свободна търговия или получени вследствие създаването на такъв съюз или зона, включително предимствата в рамките на някоя от зоните за регионална икономическа интеграция в Латинска Америка;

в) предимствата, предоставени на определени страни в съответствие с [ГАТТ 1947];

г) предимствата, които страните членки по Споразумението от Картахена предоставят на определени страни в съответствие с разпоредбите на Протокола относно търговските преговори между развиващите се страни в рамките на [ГАТТ 1947].

3. Настоящият член се прилага без да се накърняват съществуващите права и задължения по силата на [ГАТТ 1947].“

8 Член 5, параграф 2 от Споразумението за сътрудничество, който се отнася до Съвместния комитет за сътрудничество, предвижда, че наред с останалите си задължения същият препоръчва решения в случай на разногласия между страните при тълкуването и изпълнението на това споразумение.

9 Приложение II към Споразумението за сътрудничество, озаглавено „Декларация за търговско сътрудничество“, има следното съдържание:

„В рамките на предвиденото в настоящото споразумение търговско сътрудничество, договарящите се страни декларират, че са готови да разгледат в рамките на Съвместния комитет и в контекста на водената от всяка от тях икономическа политика, евентуалните специфични проблеми, които биха могли да възникнат в областта на търговията.“

Рамково споразумение за сътрудничество

10 Рамковото споразумение за сътрудничество между Европейската икономическа общност и Споразумението от Картахена и страните членки по него, а именно Република Боливия, Република Колумбия, Република Еквадор, Република Перу и Република Венецуела (наричано по-нататък „Рамковото споразумение за сътрудничество“), е одобрено от името на Общността с Решение 98/278/ЕО на Съвета от 7 април 1998 г. (ОВ L 127, стр. 10; Специално издание на български език, 2007 г., глава 11, том 17, стр. 25).

11 Съгласно член 2 от Рамковото споразумение за сътрудничество, договарящите се страни се ангажират да дадат нов тласък на връзките помежду си, като засилят развитието на сътрудничеството помежду си посредством включването на нови области.

12 Член 4 от това Рамково споразумение гласи:

„Договарящите се страни с настоящото си предоставят взаимно статут на най-облагодетелствана нация в търговията, в съответствие с [ГАТТ 1994].

И двете страни потвърждават волята си да осъществяват търговия една с друга в съответствие с настоящото споразумение."

13 Член 33, параграф 2 от посоченото рамково споразумение предвижда, че разпоредбите му заместват разпоредбите на предходните споразумения между Общността и страните — членки по Споразумението от Картахена, когато тези разпоредби са или несъвместими, или идентични с разпоредбите на новото споразумение.

Четвърта конвенция АКТБ—ЕИО

14 Четвъртата конвенция АКТБ—ЕИО, подписана в Ломе на 15 декември 1989 г., е одобрена с Решение 91/400/ЕОВС, ЕИО на Съвета и на Комисията от 25 февруари 1991 г. (ОВ L 229, стр. 1). Член 1 от приложения към тази конвенция Протокол № 5 относно бананите е формулиран, както следва:

„Що се отнася до износа ѝ на банани за пазарите на Общността, нито една държава от [Африка, Карибите и Тихоокеанския басейн, която е сключила посочената конвенция (наричани по нататък „държавите от АКТБ")] няма да бъде поставяна по отношение на достъпа до нейните традиционни пазари и предим-

ствата ѝ на тези пазари в положение, по-неблагоприятно от предишното или настоящото.“ [неофициален превод]

Национално право

15 Член 7 от Закон № 1798/1988, изменен със Закон № 1914/1990, предвижда, считано от 1 юли 1988 г., налагането на акциз в размер на 150 GRD [гръцки драхми] на килограм внесени от чужбина банани и в определени случаи за произведените в Гърция банани. Впоследствие този акциз е увеличен и след това намален, преди да бъде отменен през 1998 г.

Спорът по главното производство и преюдициалният въпрос

16 През юли 1993 г. при освобождаването от митницата на пратка банани, внесени директно от Еквадор, Katsivardas е обложено с мита и други такси на обща стойност от 6 785 565 GRD (19 913,61 EUR), които то плаща, като обаче прави възражение по отношение на платената като акциз сума в размер на 4 986 100 GRD. Впоследствие Katsivardas иска възстановяването на последната сума и на съответстващата ѝ част от данъка върху добавената стойност, които според него са недължимо платени.

17 Тъй като компетентният митнически орган отказва това възстановяване, Katsivardas сезира Dioikitiko Protodikeio Athinon (Административен съд на Атина), който уважава жалбата му в частта относно отмяната на актовете за установяване на спорните митнически задължения и искането за възстановяване. Тъй като обаче това решение е изменено от апелативната инстанция,

Katsivardas подава касационна жалба до Symvoulio tis Epikrateias (Държавен съвет).

18 Той, за разлика от жалбоподателя в главното производство, счита че спорният акциз трябва да се квалифицира като вътрешен данък по смисъла на член 95 от Договора за ЕИО (станал член 95 от Договора за ЕО, последният понастоящем след изменение член 90 ЕО), а не като такса с равностоен на мито ефект по смисъла на членове 9 и 12 от Договора за ЕИО (респективно членове 9 и 12 от Договора за ЕО, понастоящем след изменение членове 23 ЕО и 25 ЕО). С този вътрешен данък обаче може правомерно да се обложат внесените от трети страни банани ако специалните клаузи на търговските споразумения, сключени между Общността и тези трети страни, като член 4 от Споразумението за сътрудничество, не изключват по-неблагоприятно данъчно третиране.

19 Освен това запитващата юрисдикция се позовава на Решение от 12 декември 1995 г. по дело Chiquita Italia (C-469/93, Recueil, стр. I-4533), според което Протокол № 5 относно бананите, приложен към Четвъртата конвенция АКТБ—ЕИО, съдържа разпоредба, която има за цел да гарантира достъпа на бананите с произход от държавите от АКТБ до традиционните за тях пазари при условия, които не са по-неблагоприятни от преобладаващите при влизането в сила на 1 април 1976 г. на сходната клауза, съдържаща се в точка 1 от Протокол № 6 относно бананите, приложен към Конвенцията АКТБ—ЕИО от Ломе, подписана на 28 февруари 1975 г. (наричана по-нататък „клаузата standstill“).

20 От това следвало, че предоставянето на статут на най-облагодетелствана нация на страните — членки по споразумението от Картахена, изисква бананите с произход от тези страни да бъдат приравнени на бананите с произход от държавите от АКТБ. По този начин възможността запитващата юрисдикция да прецени законосъобразността на акциз като разглеждания в главното производство зависела от това дали Споразумението за сътрудничество, и по-специално член 4 от него, създава права, на които частноправните субекти могат да се позоват пряко пред националните юрисдикции на държавите членки, така

че Katsivardas да може да се позове на последния член, във връзка с клаузата „standstill“, срещу разглеждания в главното производство акциз върху бананите.

21 Запитващата юрисдикция констатира, че в Решение от 1 март 2005 г. по дело Van Parys (C-377/02, Recueil, стр. I-1465) Съдът приема, че такива права не могат да се изведат от клаузата за най-облагодетелствана нация, която се съдържа в Рамковото споразумение за сътрудничество, сключено впоследствие със страните — членки по Споразумението от Картахена, и че произтичащите от Споразумението АКТБ—ЕИО предимства се отнасят единствено до „традиционните“ банани от АКТБ, т.е. до бананите с произход от държавите от АКТБ до изчерпване на внесеното към 1 април 1976 г. годишно количество, така че тези предимства изглежда не могат за се приложат към бананите с произход от други страни.

22 Като счита обаче, че Съдът никога не се е произнасял по Споразумението за сътрудничество, Symvoulio tis Epikrateias решава да спре производството и да постави на Съда следния преюдициален въпрос:

„Може ли частноправен субект (предприятие, [което внася за търговия] банани [с произход] от Еквадор), който иска възстановяване на вътрешен акциз, тъй като смята, че е недължимо платен, да се позове пред национална юрисдикция на несъвместимостта на националната данъчна правна уредба (член 7 от Закон 1798/1988, изменен с член 10 от Закон 1914/1990) с член 4 от Споразумението [за сътрудничество]?“

По преюдициалния въпрос

По допустимостта

23 Гръцкото правителство оспорва допустимостта на преюдициалния въпрос, с мотива че, от една страна, с него не се иска тълкуването на разпоредба от общностното право, а отговор на въпроса доколко частноправен субект може да се позове на противоречието между национални разпоредби и общностен акт, и от друга страна, не уточнявал нуждаещата се от тълкуване разпоредба.

24 В това отношение следва да се припомни, че макар и съгласно член 234 ЕО Съдът да не е компетентен да прилага общностните норми към даден правен спор и по този начин да дава квалификация на разпоредба от националното право с оглед на тези норми, Съдът все пак може в рамките на въведеното с този член съдебно сътрудничество и въз основа на материалите по делото да предостави на националната юрисдикция насоки за тълкуването на общностното право, които могат да ѝ бъдат полезни, когато преценява действието на тази разпоредба (Решение от 11 септември 2003 г. по дело Anomar и др., C-6/01, Recueil, стр. I-8621, точка 37 и цитираната съдебна практика).

25 Поставеният в рамките настоящото производство преюдициален въпрос обаче, който се отнася до възможността частноправен субект да се позове пред национална юрисдикция на клаузата за най-облагодетелствана нация, съдържаща се в член 4 от Споразумението за сътрудничество, за да се противопостави на прилагането на национална данъчна разпоредба, се отнася до възможността тази клауза да породи непосредствено действие по отношение на даден частноправен субект и следователно до тълкуването на същата.

26 Посочената клауза се съдържа в Споразумението за сътрудничество, одобрено от името на Общността с Регламент № 1591/84, и следователно представлява, предвид установената съдебна практика, приет от институциите на Общността акт, който Съдът е компетентен да тълкува в рамките на преюдициалното производство (вж. в този смисъл Решение от 30 април 1974 г. по дело Haegeman, 181/73, Recueil, стр. 449, точки 4—6, Решение от 16 юни 1998 г. по дело Racke, C-162/96, Recueil, стр. I-3655, точка 41 и Решение от 22 октомври 2009 г. по дело Bogiatzi, C-301/08, Сборник, стр. I-10185, точка 23).

27 Освен това според постоянната съдебна практика въпросите, които са свързани с тълкуването на общностното право и са поставени от националния съд в нормативната и фактическата рамка, която той определя съгласно своите правомощия, и проверката на чиято точност не е задача на Съда, се ползват с презумпция за релевантност. Съдът може да отхвърли отправеното от национална юрисдикция преюдициално запитване само ако е съвсем очевидно, че исканото тълкуване на общностното право няма никаква връзка с действителността или с предмета на спора по главното производство, когато проблемът е от хипотетично естество или още когато Съдът не разполага с необходимите фактически и правни елементи, за да бъде полезен с отговора на поставените му въпроси (вж. в този смисъл Решение от 16 декември 2008 г. по дело Cartesio, C-210/06, Сборник, стр. I-9641, точка 67 и цитираната съдебна практика).

28 В настоящия случай отговорът на поставения от запитващата юрисдикция въпрос, дали частноправен субект като Katsivardas може да се позове пред националните юрисдикции на член 4 от Споразумението за сътрудничество, ще определи дали жалбоподателят в главното производство може действително да се позове на клаузата „standstill“, върху която се основават доводите, които той развива по делото в главното производство относно незаконосъобразността на установения с националната правна уредба акциз върху бананите.

29 Следователно не е очевидно, че исканото тълкуване на общностното право не би било от полза за запитващата юрисдикция.

30 От това следва, че преюдициалният въпрос е допустим.

По същността на спора

31 С въпроса си запитващата юрисдикция иска по същество да установи дали частноправен субект може да се позове пряко на член 4 от Споразумението за сътрудничество в рамките на спор пред националните юрисдикции на държава членка.

32 В това отношение най-напред следва да се припомни, че в съответствие с принципите на международното право институциите на Европейския съюз, които са компетентни да водят преговори и да сключват споразумения с трети страни, са свободни да се споразумеят с тях за действието, което разпоредбите на това споразумение трябва да произведат във вътрешния правов ред на договарящите страни. Само ако този въпрос не е уреден в посоченото споразумение, той се решава от компетентните юрисдикции, и по-конкретно от Съда в рамките на компетентността му по силата на ДФЕС, както всеки друг въпрос относно тълкуване, свързан с приложението на споразумението в Съюза (вж. Решение от 26 октомври 1982 г. по дело Kupferberg, 104/81, Recueil, стр. 3641, точка 17, Решение от 23 ноември 1999 г. по дело Португалия/Съвет, C-149/96, Recuel, стр. I-8395, точка 34, както и Решение от 9 септември 2008 г. по дело FIAMM и FIAMM Technologies/Съвет и Комисия, C-120/06 P и C-121/06 P, Сборник, стр. I-6513, точка 108).

33 Следва да се припомни също така, че от постоянната практика на Съда следва, че преценката на непосредственото действие на разпоредбите, които се съдържат в сключено между Съюза и трети страни споразумение, неизменно преминава през анализ на духа, структурата и текста на това споразумение (вж. Решение по дело Chiquita Italia, посочено по-горе, точка 25 и цитираната съдебна практика).

34 Обратно, както отбелязва Европейската комисия по време на съдебното заседание, естеството на правния акт, с който се одобрява съответното международно споразумение, е без значение за тази преценка. Всъщност, както произтича от Решение от 30 септември 1987 г. по дело Demirel (12/86, Recueil, стр. 3719, точка 25), фактът, че разпоредба на международно споразумение е била одобрена или с решение, или с регламент, не може да окаже влияние върху признаването на непосредственото действие на такава разпоредба. Поради това следва

да се отхвърли доводът в полза на непосредственото действие на клаузата за най-облагодетелствана нация на Споразумението за сътрудничество, който Katsivardas извежда от това, че Споразумението за сътрудничество е било одобрено с регламент, за разлика от Рамковото споразумение за сътрудничество, което е било одобрено с решение.

35 Що се отнася до член 4 от Споразумението за сътрудничество, обратно на това, което твърди италианското правителство, фактът, че той се съдържа в споразумение за сътрудничество, не изключва по принцип възможността частноправен субект да се позове на него. Всъщност според постоянната съдебна практика обстоятелството, че такова споразумение има за цел основно да благоприятства икономическото развитие на третите договарящи страни, като се ограничава до установяване на сътрудничество между страните по споразумението, без да цели бъдещо присъединяване към Съюза на тези страни, не може да бъде пречка за непосредствената приложимост на някои от неговите разпоредби (вж. по аналогия Решение от 5 февруари 1976 г. по дело Conceria Bresciani, 87/75, Recueil, стр. 129, точка 23, Решение по дело Kupferberg, посочено по-горе, точка 22 и Решение от 31 януари 1991 г. по дело Kziber, C-18/90, Recueil, стр. I-199, точка 21).

36 В точка 58 от посоченото по-горе Решение по дело Van Parys обаче, като отговаря на въпрос относно тълкуването на клаузата за най-облагодетелствана нация, която се съдържа в Рамковото споразумение за сътрудничество, което заменя Споразумението за сътрудничество, Съдът приема, че частноправен субект не може да се позове на посочената клауза пред юрисдикция на държава членка. Нито една от представилите становища пред Съда по настоящото производство заинтересовани страни не оспорва това тълкуване.

37 Ето защо трябва да се изследва дали са налице обстоятелства, които позволяват да не се следва тази преценка относно съдържащата се в Рамковото споразумение за сътрудничество клауза за най-облагодетелствана нация, при тълкуването на клаузата за най-облагодетелствана нация, която се съдържа в Споразумението за сътрудничество.

38 Разбира се, клаузата за най-облагодетелствана нация е формулирана по различен начин в Рамковото споразумение за сътрудничество, от една страна, и в Споразумението за сътрудничество, от друга. Различната формулировка на втората клауза обаче може да се разглежда като обстоятелство, което изисква раз-

лично тълкуване на евентуалното ѝ непосредствено действие, само доколкото общата структура и целта на споразуменията свидетелстват за волята на договарящите се страни да лишат, посредством тази различна формулировка, член 4 от Рамковото споразумение за сътрудничество от непосредственото действие, което преди това е признато на член 4 от Споразумението за сътрудничество.

39 Рамковото споразумение за сътрудничество обаче, и по-специално член 4 от него, не разкрива характеристики, които да показват, че договарящите се страни са поставени в по-неблагоприятно положение от положението, което са имали по силата на Споразумението за сътрудничество, по-специално що се отнася до клаузата за статута на най-облагодетелствана нация.

40 Точно обратното, що се отнася най-напред до естеството и до предмета на Рамковото споразумение за сътрудничество, следва да се отбележи, че то има за предмет да поднови и задълбочи взаимните ангажименти, поети от договарящите се страни в рамките на Споразумението за сътрудничество. Това е така понеже, макар тези две споразумения да са сключени между едни и същи страни и макар тяхното привеждане в действие да се вписва в една и съща институционална рамка, чрез запазването по силата на член 32, параграф 1 от Рамковото споразумение за сътрудничество на създадените със Споразумението за сътрудничество съвместен комитет и подкомитети Рамковото споразумение за сътрудничество предвижда по-широко сътрудничество, що се отнася до броя на областите, в които се прилага, и по-задълбочено сътрудничество, що се отнася до предвидените специфични дейности.

41 Освен това промяната на името на споразумението от Споразумение за сътрудничество на Рамково споразумение за сътрудничество, както е видно от член 39, параграф 1 от последното, произтича от волята на договарящите се страни да си дадат възможност за допълване на Рамковото споразумение със секторни споразумения или свързани със специфични дейности споразумения, а не от воля за намаляване на обхвата на ангажиментите.

42 Следователно съпоставката на двете споразумения разкрива постепенно засилване на интензитета на сътрудничеството, с което са се ангажирали страните.

43 Освен това, както припомня Комисията, към момента на приемане на член 4 от Споразумението за сътрудничество все още не всички страни — членки по Споразумението от Картахена, са били договарящи се страни по ГАТТ 1947. Както обаче посочва Съдът по отношение на Рамковото споразумение за сътрудничество в точка 57 от посоченото по-горе Решение по дело Van Parys, намерението на страните по това рамково споразумение е било да разширят приложението на създадената в рамките на ГАТТ 1994 система по отношение на страните — членки по Споразумението от Картахена, за да им се даде право да се ползват от съдържащата се в член 1, параграф 1 от ГАТТ клауза за най-облагодетелствана нация, без да се изменя нейният обхват. Същата логика важи и за Споразумението за сътрудничество, тъй като член 4 от последното очевидно не свидетелства за воля на договарящите се страни да предоставят на трите страни — членки по Споразумението от Картахена, които все още не са членки на ГАТТ 1947, търговски отстъпки, надхвърлящи тези, които предоставят на партньорите си от ГАТТ.

44 От това следва, че решението на Съда по посоченото по-горе дело Van Parys относно липсата на непосредствено действие на включената в Рамковото споразумение за сътрудничество клауза за най-облагодетелствана нация важи и за член 4 от Споразумението за сътрудничество.

45 С оглед на гореизложеното на поставения въпрос следва да се отговори, че член 4 от Споразумението за сътрудничество, одобрено с Регламент № 1591/84, не може да предостави на частноправните субекти права, на които те да могат да се позовават пред юрисдикциите на държава членка.

По съдебните разноски

46 С оглед на обстоятелството, че за страните по главното производство настоящото дело представлява отклонение от обичайния ход на производството пред запитващата юрисдикция, последната следва да се произнесе по съдебните разноски. Разходите, направени за представяне на становища пред Съда, различни от тези на посочените страни, не подлежат на възстановяване.

По изложените съображения Съдът (трети състав) реши:

Член 4 от Споразумението за сътрудничество между Европейската икономическа общност, от една страна, и Споразумението от Картахена и страните членки по него — Боливия, Колумбия, Еквадор, Перу и Венецуела, от друга страна, одобрено с Регламент (ЕИО) № 1591/84 на Съвета от 4 юни 1984 година, не може да предостави на частноправните субекти права, на които те да могат да се позовават пред юрисдикциите на държава членка.

Подписи